

Loci

@ Tidsskrift for den levende kulturarv @

16. årg. nr. 2 efterår 2016

Center for Bio-diversitet®

Loci nr. 2 2016 - 1

Fugleinfluenza igen igen

Desværre er fugleinfluenza igen i Danmark i år. Vi har været heldige de andre år hvor andre lande er blevet ramt.

Der er ingen tvivl om at det er en sygdom, som vi kommer til at leve med – spørgsmålet er bare hvordan.

I Indonesien, hvor sygdommen startede for mange år siden, er de lokale landracer allerede genetisk immune. Vi ved ikke meget om hvordan andre racer reagerer – dør der 50 % i første generation, der udsættes for smitten eller er det mere eller mindre. Det vil sikkert også variere fra race til race og fra flok til flok.

Det vi ved at industrihybriderne er ekstremt følsomme for det, og at så godt som alle dør som fluer. Det er en dårlig egenskab at kombinere med at stuve tusindvis af høns og kyllinger sammen på ingen plads.

Det kunne selvfølgelig være industriens egen hovedpine, hvis det ikke lige var fordi, de havde fået myndighederne i Danmark med på, at de – den mest afskyede og forhadte dyreproduktion af alle – har en ret til at holde andres dyr som gidsel.

Man kræver at sunde og raske baghavehøns indelukkes og endda aflives, hvis der er syge høns i omegnen.

Det går selvfølgelig ikke i moderne tider. Fjerkræindustrien må have sit eget regelsæt og selv beskytte deres svage og sammenstuede dyr, og baghavehøns må leve under samme veterinær standard, som de vilde fugle, der lever i den fælles natur vi alle er en del af.

Det hele bliver endnu mere urimeligt af at netop fjerkræindustriens egen transport rundt i verden med kyllinger, æg, foder osv. igen og igen har vist sig at være kilden til smittespredningen, når man kom tilbunds i udbruddenes historik.

Læs mere side 18 – og gør en aktiv indsats!

Husk at betale kontingent:

- du modtager et printbart blad direkte i din email
- du får medlems tilbud og rabat på bøger oa.
- og ikke mindst du støtter en god sag

Loci - tidsskrift for den levende kulturarv - ISSN 1601-0493

© Center for Bio-diversitet. Oplag: elektronisk printbar PDF 1 - 4 gange årligt.

Redaktion: Heine Refsing.

Alle artikler repræsenterer ikke nødvendigvis en officiel holdning fra Center for Bio-diversitet, - den enkelte forfatter er ansvarlig for sine egne synspunkter.

Udgiver:

Center for Bio-diversitet“ Hvejselvej 127, 7300 Jelling.
Danmark. foreningsregister nr.: FOR1005284.
SE-nr: 1935.0738 -- Tlf.: 7587.3008
www.biodiverse.dk mail: info@biodiverse.dk

Medlemskab & abonnement år 2016:

- Danmark private – kontingent frivillig beløbsstørrelse

Forsiden:
Søkarusse (wikimedia commons)

Karussen – en sjov fisk!

De fleste forbinder nok opdræt af fisk med ørreddambrug, der ødelægger vandløb, har et stort forbrug af rent vand og sviner tilsvarende mængder vand til. Men før ørreddambrug var der opdræt af næsten glemte ferskvandsfisk, der trives i næringsrigt stillestående vand i små damme og spiser andemad og plankton.

af Heine Refsing

Karussen (tidligere kaldet Kamdser og Karuds) er en mellemstor fisk af karpefamilien. I modsætning til de indførte karper kan den formere sig naturligt i Danmark og er meget robust og hårdfør. Karusse er den tidligste opdrættede art i Danmark og lever helst i stillestående vand.

Historien

Forfatteren Gustav Wied 1822-1914 har sikret karussen en plads i litteraturen, med sin figur Herredsfuldmægtig Seemann, der hver dag fodrede sine karusser i dammen, og havde mottoet: ”Man skal fodre sine karusser og gøre sin whisky stærkere og lade Vorherre om resten”

”Isidor og Rositta gik ned imod Dammen:

- Nu skulde vi have haft noget Brød til Fiskene ...! sagde hun.

- Det har vi! Se her! ... han viste hende et Stykke Brød, som han tog op af Lommen paa sin Frakke - Jeg gaar sommetider herved alene, naar jeg ikke kan falde i Søvn.

Nede foran Dammen smuldrede de Brødet og kastede det ud. Og Fiskene skød op gennem det sorte Vand og lyste som Sølvglint i Maaneskinnet.

- Hvor det er smukt! sagde Rositta.

- Ja, nikkede han - man skal fodre sine Karusser og gøre sin Whisky stærkere, lille Rositta ... og saa lade Vorherre husere med Resten ...!

Saaledes taledes i den skønne Midsommernat Hr. candidatus juris Isidor Severin Seemann, Herredsfuldmægtig for Havslunde og Søby Herreder ...”

Fra novellen ”Fædrene æde druer” 1898. - [Online her](#).

Filmatiseret i 1993 i Filmen ”Sort høst” på DVD 2016

Opdræt af fisk og krebs i ferskvandsdamme begyndte allerede i 1200-tallet. I Jyske Lov fra 1241 er der bestemmelser om fiskedamme. Det menes at man mest opdrættede karusse og suder, som forekom naturligt og var meget robuste og lette at fremavle.

I Middelalderen var det konger og herremænd, der avlede karusser i damme. Fiskene blev anset for en stor delikatesse. De var nemme at holde i relativt små damme, da de tåler både lavt iltindhold og frost, hvis dammen skulle fryse til i en længere periode.

På den tid var overskud af næringstoffer ikke et problem som i dag; men var der for lidt plantevækst alger og plankton gødede man dammen med husdyrgødning. Gødning sætter gang i væksten andemad og alger, som er første led i fødekæden af orme, dafnier, mygglarver og snegle, som spiser alger. Alt sammen ting de altædende karruser spiser.

Ville man have hurtigere tilvækst end andemad, vandplanter og diverse småkryb kunne give, fodrede man desuden karusserne ligesom Wieds Herredsfuldmægtig.

I bogen: ”Forsøg til Norsk Naturhistorie” (1775) anbefales at man ”fodre med mælk og malet malt”. Man må have ladet malten opsuge mælken og givet karussene små klumper af dejen.

I Troels Lunds historiebog om 1500-tallet skrev han – måske lidt overstadigt – sådan om ferskvandsfiskeopdræt:

”Overalt, hvor der blot fandtes en Dam, en Tørvemose, et Gadekær, sørgede man for Fisk deri. Ved alle adelige Gaarde var der Fiskeparke, hyppigt trappevis anlagte, for at man kunde lade den ene løbe ud i den anden. Den kongelige Digemester (Teichmeister) der havde Tilsyn med alle de kongelige Fiskeparke, var en høit anset Mand, hvis Råd og Tilbud var høit anset. Man fandt mange private Anlæg. Man fandt ogsaa mange, som var anlagte paa en anden Maade, som hvordan det f. Eks. vrim

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

”Bønderne i Sinding By ved Silkeborg, svarede aarlig til Kronen 150 tørrede Gedder for Retten til at fiske i en Nabosø. Da de misbrugte Friheden og ”forfiskede” Søen, indtrattes Tilladelsen dem. Om en lille Sø paa Bondegaarden Holmegaard i Scrup Sogn, Hidsherred, Viborg Amt) hører vi tilføjet, at der paa een Dag er fanget i samme Sø ikke mindre end 15 Vognlæs Brasen og andre Fisk.”

”De almindelige Ferskvandstfisk i Danmark var Gedder, Brasen, og Karusser. Hvor alt var indrettet, som det burde, havde man en eller flere Damme for hver Art.”

Tekst og billeder fra:

Troels Lund : Dagligt Liv i Norden i det sekstende Aarhundrede.

I midten af 1500-tallet indførte Peder Oxe de første karper fra Frankrig. De kræver imidlertid meget mere viden og pasning. De skal fx tages op i gydedamme med varmere vand for at formere sig, og er meget mere sarte end de naturligt hjemmehørende karusser. Som tiden gik blev det mere in blandt de rige at avle karper, som er meget vanskeligere at avle, og ikke tåler hårde vintre nær så godt som de lokale karusser. Men karusseopdræt holdt ved længe. Der er fx skriftlige kilder der omtaler at ”500 karper og 400 karusser udsat i Klarsø ved Svenstrup på Midsjælland i 1772”

Fra klostre

Mens karusse
ressourcekræ
karusserne til
andemad og l
deres første f
Der er formo
en kilde til su

Hvedstrup-Fl
af de første m
'Herringløse l
barber købte
dag i dag vrin
for Herringl

Det sidste k

Opdræt af k
højproduktive
med nærings
Men i 1923 k
marked i Fjer

I dag er der v
De opdrætter
juletradition.

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Video fra jul

Naturstyrelsens onli

epjece:

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

FORURENINGS-GRAD	FORURENINGS-INDEKS	BETEGNELSE	Fiskevand	Indenfor
I	(6 - 10)	Ikke forurenet	Laks, laks og kelle	> 90 %
II	(0 - 5)	Lidt forurenet	Gedde og ål	> 60 % (> 5)
III	(3 - 5)	Ret stærkt forurenet	Karpe og sander	> 55 % (> 4)
IV	(0 - 2)	Meget stærkt forurenet	Karudser	< 50 % (0-3)

Krigsfanger graver dam

I Holstedbro satte man i i årene omkring 1808 engelske krigsfanger til at grave en stor karussedam i et engområde. Fangerne var Napoleonskrigenes efterdønninger i Holstedbro. Krigsfangerne blev udplaceret hos private borgere, fordi arresten var fuld. Byfoged Tranberg – Holstedbros mægtigste mand – havde plads til hel del englændere, og fandt på, at en lille bæk der løb gennem hans eng kunne udvikles til en karussedam, som dem herregårdene havde. Dammen bestod af 1935, hvor byens renovationsvæsen besluttede at bruge den som affaldsdepot.

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Holstedbro

Karusser i en hoveddam

Karusser kan ligesom gødet leve i en hoveddam. De er mere hardføre end guldfisken og bliver nemt tamme, hvis man fodrer dem lidt. De er ofte udsat i små søer for at udrydde mygge-

larver, en opgave de også klarer i hoveddammen. Karusserne renses dammen for alger og plankton, men fodrer man for meget kan der blive meget alge- og myggevækst på grund af deres ekskrementer. Fordelen ved at bruge karusser er at de lever så længe. De overlever både iltmangel i flere måneder og kort

periode nedgravet i bundens mudderlag.

Som regel anbefaler man dog at dybeste sted er mindst 1 meter. Så vil dammen meget sjældent bundfryse eller udtørre. Til gengæld vil karusserne også gerne have et lavvandet område med mange planter, dels for at finde mad og dels fordi de har brug for sådan et område når de gyder. En højlydt leg hvor de plasker i overfladen om aftenen som forspil til gydningen i maj -juni måned.

Men man behøver ikke en masse udstyr til at rense og ilte vandet. Karusser overlever perioder med dårlige forhold, som ville slå de fleste andre fisk ihjel.

Karusserne er en stimefisk, så de skal helst være mindst 10 for at trives bedst.

Anbefalinger for størrelsen af damme siger minimum 3 m³ for små-mellemstore fisk som

karusser. I en mindre dam vil de måske ikke vokse sig ret store, men kan godt trives. Dybden er vigtig for karusserne, fordi de opholder sig meget på bunden, når de ikke lige er oppe at spise eller nysgerrige om der kommer mad.

En almindelig anbefaling for antal fisk i havedamme er max. 1 cm fisk / 10 liter vand. Karusser i en havedam vil som regel vokse til 10-20 cm. Så en stime på 10 voksne passer ca til 3 m³, hvis man får dem nogle år i damen, så vil de også kunne vokse til 40-50 cm.

Karussen er en oprindeligt hjemmehørende i Danmark. Så bliver de for mange steder for store og man ikke kan sælge til andre med havedam eller spise dem, kan de sælges uden at forstå og ikke sølvk

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

En tilpasning af størrelse af fisk

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

Karussens evne til at overleve uden ilt i lange perioder

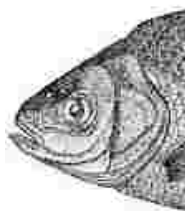

Søkarusse

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Damkarus

I gennemsnit vejer karusser i søer med rovfisk 10 gange så meget som i søer uden.

Karussens største styrke er dens evne til at overleve uden ilt i lange perioder. Når stillestående damme fryser til falder iltindholdet gradvist. Karussen omstiller sit stofskifte og begraver sig i bundens mudder. Forbrænding uden ilt danner mælkesyrer og normalt ville det ende med fiskens død; men karussen omdanner mælkesyren til alkohol, som den udskiller gennem gællerne.

Den overlever også ekstrem kulde med vandtemperaturer under 0 gr.C, nogle vil endda overleve få dage med frosne finner og hud.

Også ovenvande kan den overleve i flere timer, og er blevet transporteret levende pakket ned i fugtige blade eller sne.

Identifikation

En ydre forskel på vilde guldfisk (A) og karusser (B) er rygfinnens facon

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Desuden kan man se forskellen på rygfinnens facon. In karussen

På den første side viser forskellen på rygfinnen mellem sølvkarussen og sølvkarussen som en sl

Karussen (Carassius auratus) http://www.luontoportti.com/suomi/en/kalat/crucian-carp

Sølvkarussen (Carassius auratus/gibelio) http://www.luontoportti.com/suomi/en/kalat/prussian-carp

På linken herunder kan man læse mere om forskellen på arterne og hybrid

https://ru

https://en.wikipedia.org/wiki/Crucian_carp

http://www.crucians.org/html/identification.shtml

Karussen som spisefisk

Når karussen er gået i glemmebogen, som spisefisk i Danmark, er det ikke på grund af kvaliteten; men måske fordi karperne er større og mere eksotiske. Andre steder i verden står den stadig højt på menuen, og i Polen anses den for at være den bedste stegefisk og er ligefrem en berømt ret: *karasie w śmietanie* – *bagt karusse med creme fraiche*, - traditionelt drysset med frisk ristet brødsmuld. I Danmark er karussen i dag en industrialiseret afværet bl.a. i Nord- og Øst-Danbrugsoplandene og i Baltikum. Men i de gamle karper og karusserne levede der stadig polykulturelle fiskerier, hvor de ikke været opdrættet i fange, fordi de velvoksne fisk kan fange, fordi de se i videoen her.

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

I Frk. Jensens kogebog fra 1858 er der følgende gode råd og en enkelt opskrift:

526. Kar

Karusse
behandles
tatte Sauc
ved Anret

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

527. Steg

Hertil a
skene ren
klædet for
Smør eller
De spis
kogte Kar

De kan
karper om-
auce, som

de, og Fi-
s i Fiske-
s i brunet
ce. Hertil

En anden gammel dansk opskrift tilberedt med kogning:

Kogte karpe eller karusser. (4 port.)

1 kg karper eller karusser

salt

eddike

Kogelage:

ca. 2½ liter vand

2 spsk. salt

1 spsk. eddike

1 laurbærblad

4 peberkorn

Ved rensning

let af. Fisken

kogende eddi

Kogt karpe el

Garneres med

Små karusser

citron og kog

”Muddersm

En mærkelig

der lever i sø

i rent vand ne

I dag ved man

Geosmin er et

andet stof MI

nogle bakterie

De næringsri

blomstring og

Det er uskade

i dag. Afhæng

svinder smag

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

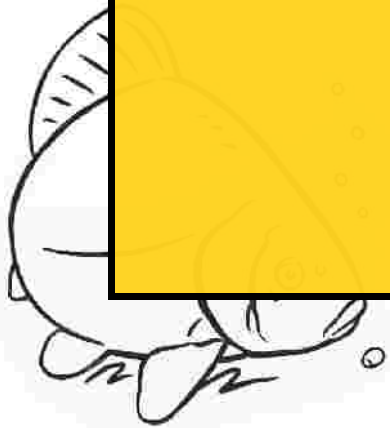
Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Gustav Wien
er blevet for
novelle. Beg
måske har

Fra novellen ”Mosen” i

Svend Fleuron ” Grum: roman fra sø og mose”1919

Læs ”Grum” online

Litteratur:

Gunnar Høj

Kenth Esbensen

Henrik Carl

J. Wedell-Nee

Vagn J. Brønd

Folder om Ka

Troels Lund

Kristensen, H
1973.

”Status for al

”Fugle og kar

Esbensen, Ke

National Cru

”The case for

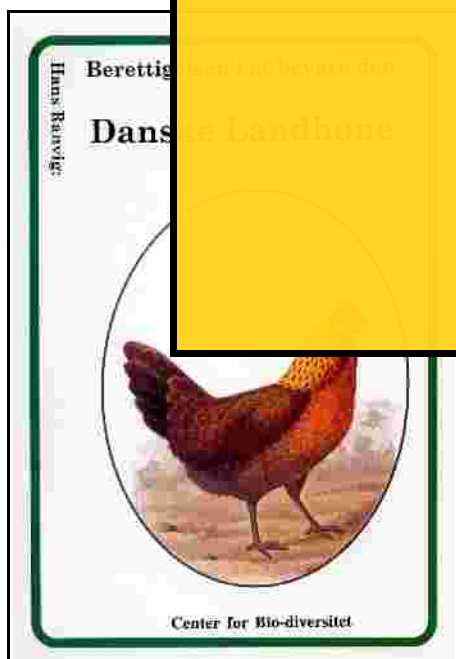
Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

“Berettigelsen i at bevare den Danske Landhøne” - pris 30 kr.

“Gamle danske dueracer” - pris 150 kr. (nedsat fra 175 kr.)

+ Porto (priser gælder salg til adresser i DK)

Foderkulsukker 2016

af Heine Refsing

De forskellige kulsukkerkloner fra mange forskellige steder i Danmark, som medlemmer fandt efter artiklen om foderkulsukker i Loci nr 1 2015, har haft deres første vækstsæson.

Foderkulsukker er ikke bare foderkulsukker er nok hoverresultatet.

Alle sorter har omhyggelig fået samme plantehul, samme gødning og samme vanding, alligevel var variationen stor.

Der er lidt forskel på hvor ru eller bløde bladene er; men der er meget forskel på hvor tidlige de er og på hvor stort udbytte de giver.

Desuden en hel del forskel på vækstsform, blomsterfarver og følsomhed for jernmangel.

Sæsonstart

Der var næsten en måneds forskel på hvornår den tidligste og seneste klon var 10 cm høj. 25 /3 – 25 /4. Her billede af den tidligste Vejby Fed 1 (bagerst) og en sentstartende Bocking 4 (forrest) – fotograferet 1. maj:

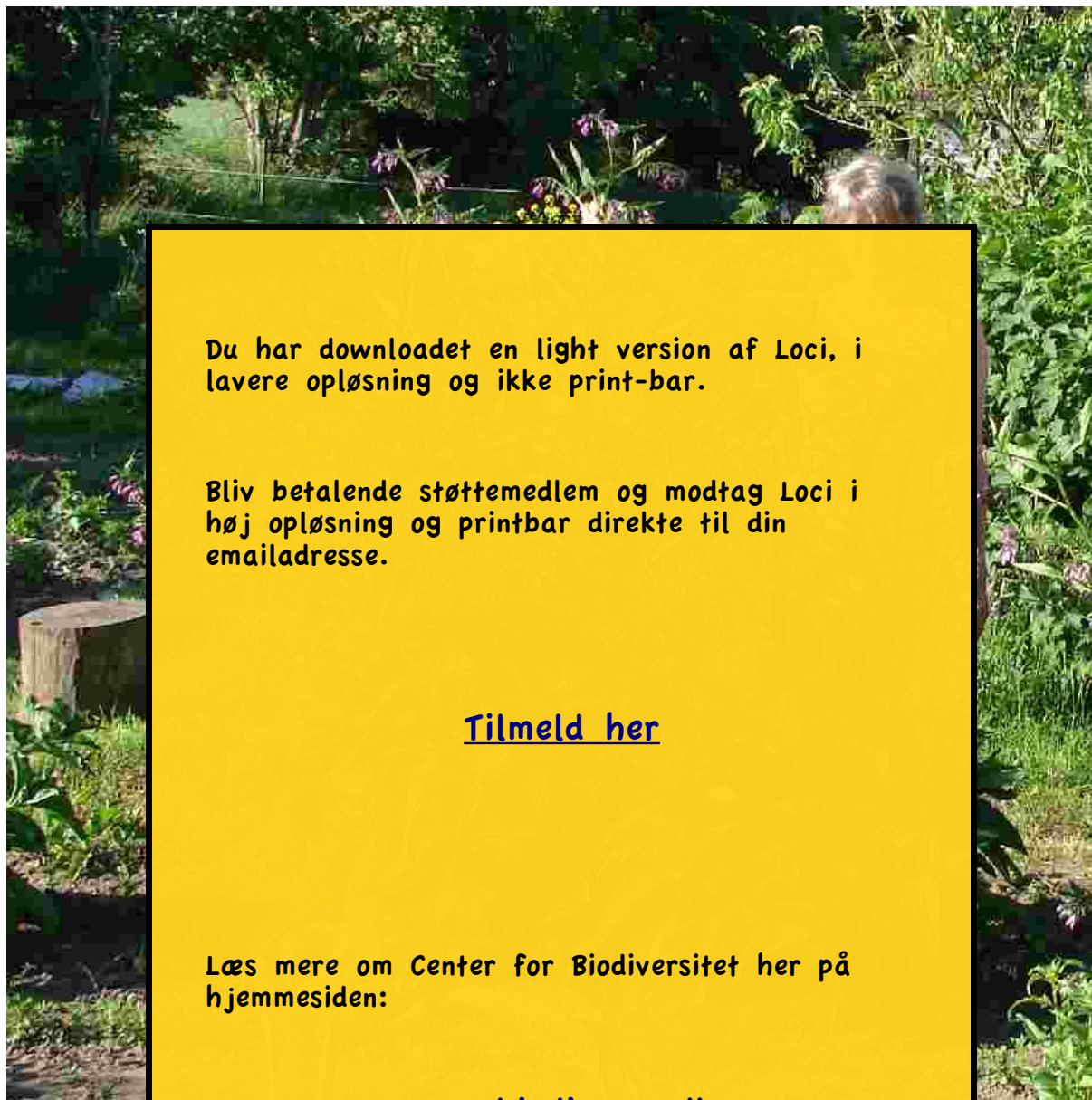

Vækstform og blomsterfarve.

Blomsterfarverne var fra hvide til svagt rosa, røde over bleglilla til violette mørklilla og himmelblå.

Bladenes facon fra lancetformede til meget store aflangt hjerteformede og væksten varierede fra meget oprette planter til planter hvor stænglerne bøjer ud til siden og vælter ud når de er halvhøje. Planten på næste side er Vejby Fed 2. Den højeste og mest oprette

type, som nåede en højde på ca. 170 cm. Desuden den eneste sort med røde blomster:

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Jernmangel

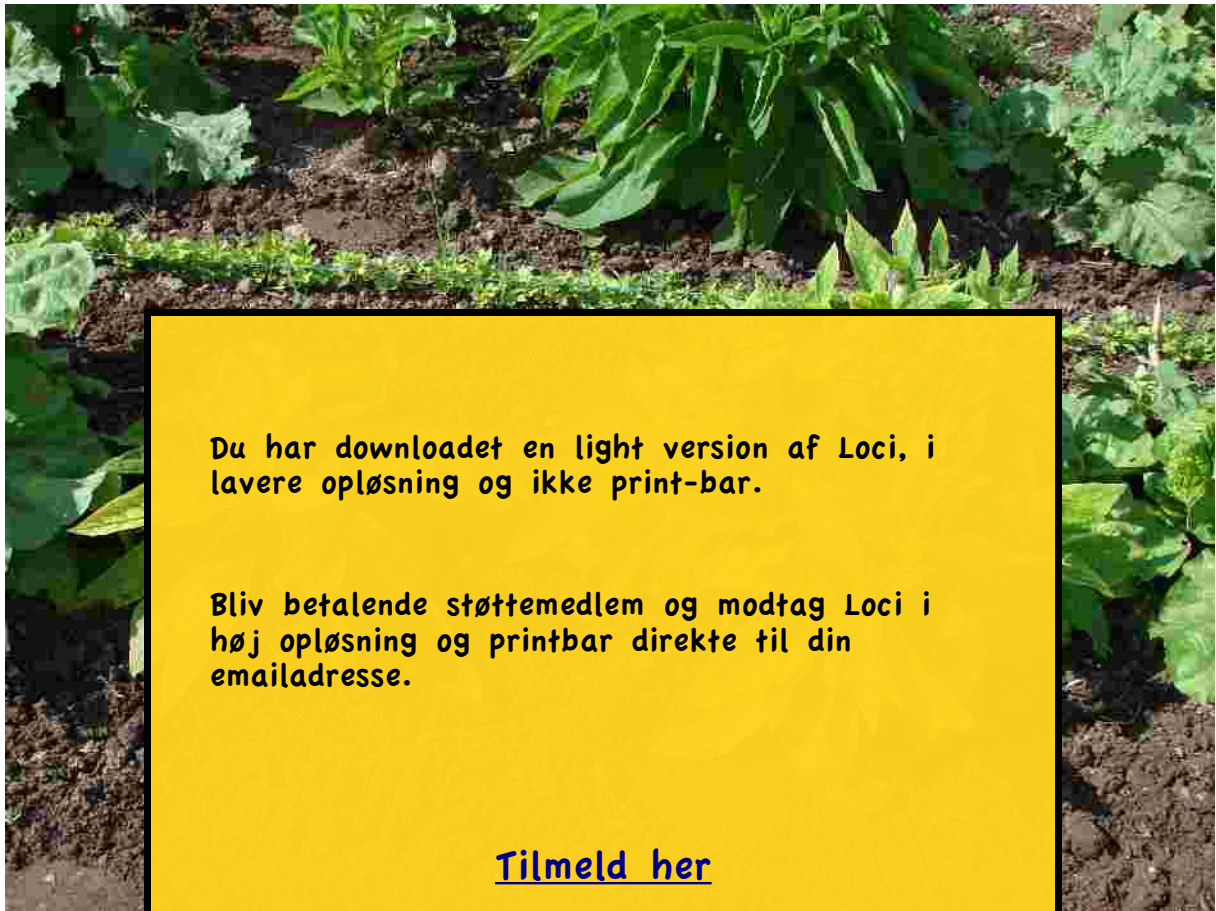
Kulsukker vokser ekstremt hurtigt og dermed meget forslugen på næringsstoffer, nogle kloner havde i 2016 svært ved at frigøre nok jern på min jordtype, så planterne fik forskellig grad af klorose. Mest ekstremt på klonen herunder – en Adal 5. Når planterne ikke kan frigøre nok jern nok til deres forbrug af andre næringsstoffer, kommer deres klorofyl dannelse til at holde bag efter og bladene bliver lysegrønne – gullige. Manglen på klorofyl går ud over væksten indtil planterne har fået opsamlet nok strækkeligt jern.

For at give planterne en god start havde bedet fået kraftig gødsning, aeromikalk og træaske, og de groede deres maximale hele sommeren.

Høj PH værdi gør at jernet bindes hårdere i jorden; men til gengæld bliver andre næringsstoffer mere tilgængelige. Så det er en balancegang.

Et lille tilskud melasse opløst i vand og udvandet efter en af høstene løste problemet resten af sæsonen undtagen for den på billedet, som kun fik en lidt lysegrøn farve.

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støtte-medlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Bocking klonerne

De engelske kloner Bocking 14 og Bocking 4 er kulsukkerkloner.

I samlingen er der to forskellige oplysninger om dem, næsten identiske, men den 3. fra det tyske Ruhlmann er meget værdifuld og næsten deform i sin

På billedet er det lavest Bocking 14 fra Organic Garden i England, i midten fra firmaet Ruhlmann og bagerst Bocking 14 i dansk firma

Bocking 4 er den ene er først etableret i sommeren 2016.

Bocking klonerne er frøsterile og det har holdt stik med alle i 2016. De satte ingen eller ekstremt få frø, og de få, der var, virkede ikke fuldt udviklede. De fleste andre kloner satte rigeligt frø. Det gør de kan sprede sig lidt, hvis man ikke dyrker dem forholdsvis kontroller-

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

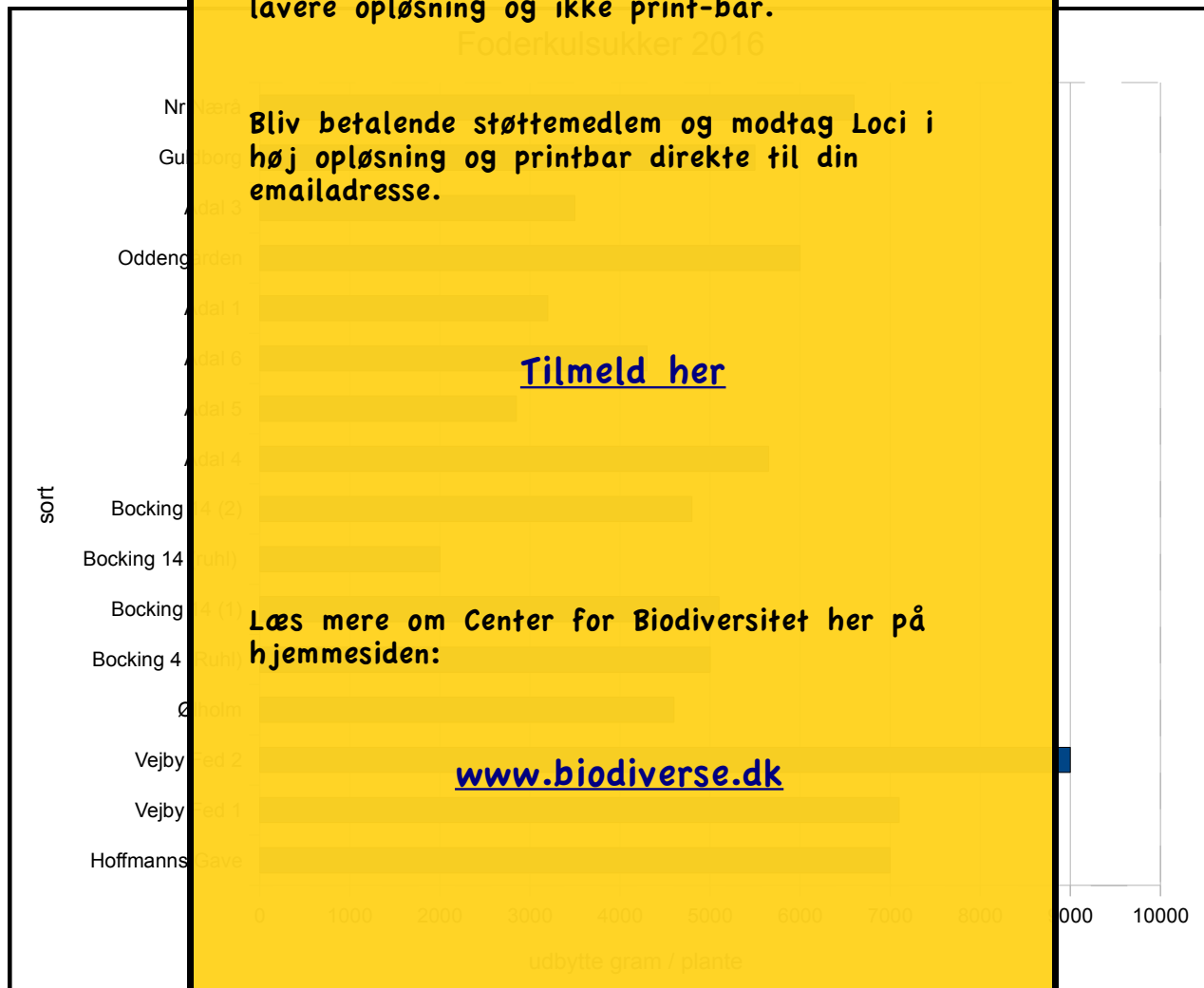

ret. Men høster man dem regelmæssigt, og senest hver gang de sætter blomster, er det ikke noget problem.

Til gengæld gør frøsætning det muligt at selektere foderkulsukker, hvis der findes nogle gode egenskaber at gå efter.

Udbytte

Alle klonerne blev høstet 5 gange i løbet af sommeren. Første gang 10/5 og sidste gang 10/9. Det ses

Vejby Fed 2 som startede tidligere end de fleste endte også med et stort forspring i samlet udbytte.

Omregnet til udbytte / m² lagde Vejby Fed 2 på næsten 14 kg. / m². Engelske kloner fra HDRAs forsøg (Bocking 14, Bocking 4, Bocking 25, Bocking 10) og Bocking

klonerne kun knapt 8 kg / m². Det var her 1 årige planter, det kan være en del af årsagen; men det engelske klima er nok også lidt mildere.

I 2017 kommer flere kloner med i testen og som 2 årige er plantene ved at være oppe på maksimal produktion. Desuden undersøger vi om testmetoder, der kan fortælle mere om forskelle på klonernes kvalitet.

Finder du sunde og frodige kloner, er du stadig velkommen til at kontakte om aflæggere til testforløbet. Læs mere i Loci nr 1 2015 om hvad du skal kigge efter.

Skriv til : info@biodiverse.dk

Hobbyavlere foren jer!

Udbredelsen af industrifjerkræ med deres meget snævre genetiske basis har altid været en trussel for bevarelse af biologisk mangfoldighed.

Men med de drakoniske foranstaltninger i forbindelse med de sygdomme industrien (selvforskyldt) plages af, har truslen nået et nyt højdepunkt.

De kulturhistoriske racers videre eksistens trues:

- af indespærring under unaturligt trange forhold, så langt fra insitu bevaring, som man kan komme,
- af at avlerne opgiver fordi det er for besværligt at leve med reglerne og hele tiden blive hængt ud i medierne, som trusler mod eksporten og bla bla, fordi man giver sine dyr et godt frit liv.
- eller de aflives simpelthen for en sikkerhedsskyld af hensyn til en syg industri af FVST.

Talen om at adskille kultur og hobby fra erhvervsmæssig produktion i reglerne er bare løbet ud i sandet. Ingen har gidet følge det op, og dermed er fjerkræindustrien den eneste part der bliver hørt.

Folderen herunder er igen ligeså aktuel som da den blev udgivet kort efter den sidste store fugleinfluenza panik. Så bestil nogle eksemplarer eller LIKE og DEL på nettet.

Gør noget ved det !

På Facebook er der forskellige grupper og sider du kan like og blive medlem af. Ved at dele

Beskyttelse af hobbydyr ~ giv en hånd med !

Mere end 30 forskellige foreninger har støttet udgivelsen af folderen "Dyr er ikke bare profit". Med andet oplag har vi trykt 60.000 foldere.

Målet er at skabe debat og sikre småavlerkulturen gennem en bedre lovgivning, der beskytter hobbyavl, biodiversitet og almindelige menneskers ret til at avle dyr.

Af hensyn til den debatskabende virkning er målet at flest muligt uddelt hurtigt.

Det optimale er de foldere, der uddeles personligt fra hånd til hånd til interessefæller, politikere og journalister.

Gode steder at have en stak liggende:

- alle arrangementer med hobbydyr, markeder, dyrskuer, PR-dage, udstillinger osv. osv.

- butikker og distributører hvor folk køber foder mm. til hobbydyr, helsekostbutikker...

Godt at ligge et par stykker:

- venteværelser f.eks. tandlæger, dyrlæger...

- forretninger, toget.....

Sikkert mange andre steder som I lokalt kender bedre - en lille indsats kan gøre en stor forskel!

Del selv foldere ud ~ Se folderen online [HER](#)

og lige kan man nå ud til pænt mange mennesker uden at det koster andet end tid.

Giv også en skærv til at sponsorerer spredningen af hobbyavl versionen af historien via annoncering på nettet. Brug det Fi-kort nederst på siden og skriv "fugleinfluenza" under meddelelser.

Sider på Facebook

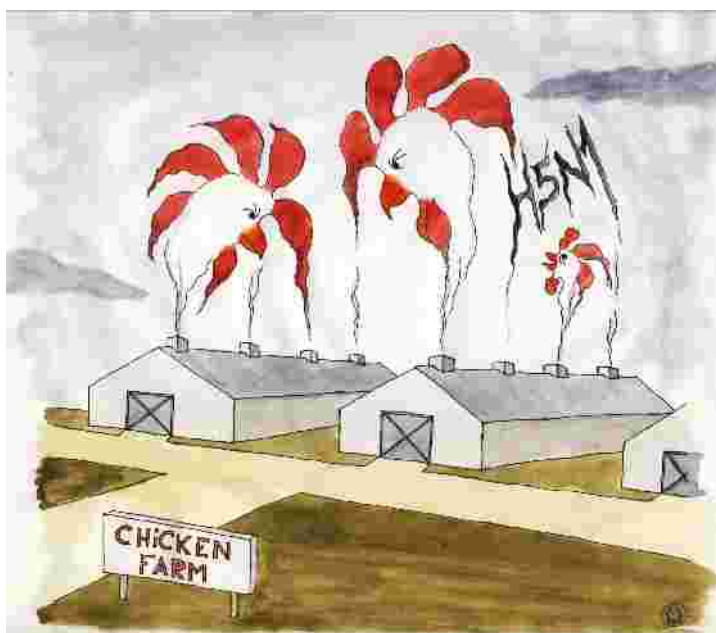
[Stop fugle influenza](#)

[Det Naturlige Hønseshold](#)

Grupper på Facebook

[Hønsforum](#)

[Stop salg af industrihøns til private!](#)

[Det naturlige hønseshold - bevarelse af oprindelige egenskaber](#)

INDBETALINGSKORT		KVITTERING
Kan betales i pengeinstut og på posthus		Check og lignende accepteres under forbehold af at pengeinstutet accepterer betaling. Ved anden betaling i pengeinstut med terminal er det uundgåeligt, pengeinstutets betingelser der gælder for betalingen (der er indført).
Kreditnummer og betalingsdato	89 88 08 58 Center for Bio-diversitet Hvejsevej 127 7300 Jelling	Kreditnummer og betalingsdato 89 88 08 58 Center for Bio-diversitet Hvejsevej 127 7300 Jelling
Underskrift ved overførsel til konto		Kvittering
Kortnr. Cnr. Checknr. Betalingsdato		Kortnr. Cnr.
Til modtager af betaling - Ligning udfyldt af banken i forbindelse med		Dag Måned År
+73<		+89880858<

Center for Bio-diversitet - for livets mangfoldighed

Center for Bio-diversitet er et uafhængigt informationscenter.

Formålet er at informere om bevarelsen af den levende kulturarv - den traditionelle småavlerkultur og mangfoldigheden i kulturplanter og husdyrracer.

Blandt andet gennem udgivelse af Loci.

Som en ikke-regeringsorganisation kan Center for Bio-diversitet tale de truede dyr og planter sag ud fra et rent bevaringsorienteret perspektiv - fri for politiske overvejelser.

Og vi kan ligeud gøre opmærksom på en uheldig udvikling - fri af organisatoriske bindinger og kommercielle hensyn.

I "gamle dage" havde man et mere varieret udvalg af sorter - tilpasset lokale forhold, der var en kartoffelsort og en jordbærsorter for enhver smag og til ethvert formål. Nu har vi kun få sorter, som er velegnede til masseproduktion. De smager næsten ens - ikke særligt spændende!

Den biologiske og den kulturelle mangfoldighed går hånd i hånd. De gamle sorter og racer og den folkelige småavlerkultur hører sammen.

Danmark er forpligtiget af Riokonventionen til at beskytte begge dele!

Center for Bio-diversitet ønsker almindelige menneskers ret til den biologiske mangfoldighed sikret. Som støttemedlem får du forskellige medlemstilbud, rabat på bøger, og modtager Loci - 2 gange årligt, med artikler om den levende kulturarv, bevaringsværdige sjældne sorter og racer, småavlerkulturen og bevarelse af naturlig genetisk variation og mangfoldighed.

www.biodiverse.dk

